

Livsglede

BLADET FOR AMPUTERTE/PROTESEBRUKERE 3/2009

MOMENTUMPRISEN s 6-7

MOT ALLE ODDS s 11

DE ARMLØSE I FOKUS s 14-17

MEMLEMSBLAD FOR MOMENTUM, FORENINGEN FOR ARM OG BENPROTESEBRUKERE
Bladet er ditt, men la også gjerne noen andre få lese det.

WWW.MOMENTUM.NU

Eva Hundvin
Kontor og regnskap
Mobil: +47 938 49 580
E-post:
eva@ortopro.no

Jørn Kvamme
Salgsjef / produktansvarlig
Mobil: +47 97160767
E-post:
joern@ortopro.no

Asle Reigstad
Daglig leder
Mobil: +47 90830936
E-post:
asle@ortopro.no

Øystein Furnes
Kundeservice
Mobil: +47 95047649
E-post:
oystein@ortopro.no

Ortopro er et Norsk firma som ble grunnlagt i 2001 av Jørn Kvamme.

Ortopro arbeider med forskjellige store og velkjente produsenter av protesedeler.

Våre kunder er Ortopediske Verksteder i hele Skandinavia.

Jørn Kvamme som grunnla Ortopro er utdannet ortopediteknikker i tillegg til selv å være en protesebruker.

Dette håper vi i Ortopro er en god ballast for å kunne velge de beste produkter som er tilgjengelig på markedet til glede for deg som protesebruker.

Ortopro AS leverer proteseføtter for alle aktivitetsnivå og bruksområder.

Blatchford

KX06 CaTech swing and stance

Hydraulisk kne med behagelig og presis bevegelse i stå og sving fasen. Et av de beste aktive knær. Produsert med høykvalitetsakslinger for behagelig bevegelse i lang tid. Revolusjonerende geometri gir svært jevn overgang fra stå til sving fase. Trygg og god å stå og gå med.

TT Pro Demper med torsjon

Prisvinnende støtdemper som minsker torsjonskrefter for pasienten.

Brio30 Adjustable Heel Height Device

Justerbar ankel for hælhøyder på 0,0 - 2,5 cm. Gir mulighet til å bruke forskjellige sko etc.

Navigator Foot

Multiaxial fot. Perfekt for vanlige aktiviteter på jobb, i hjemmet etc.

Utgiver: MOMENTUM
Postboks 49 Skøyen 0212 Oslo.
Utkommer 4 ganger årlig.

Layout: Magma Reklamebyrå
Trykk: Wisa Grafisk AS

REDAKSJONEN I LIVSGLEDE

Geir Bornkessel
Nestleder Momentum
Kne-exprotesebroker
geir.bornkessel@momentum.nu
Tlf. 98 28 33 56

Nils-Odd Tønnevold
Styreleder, Momentum
Legg og lårprotesebroker
nils.odd.tonnevold@momentum.nu
Tlf. 92 20 16 26

Internett:
www.momentum.nu

Annonser:
Kontakt Nils-Odd Tønnevold
nils.odd.tonnevold@momentum.nu
Tlf. 92 20 16 26

Forsidefoto:
Hans H. Reinertsen

ISSN: 1891-3040

*“Det er bedre å tenne et lys
enn å forbanne mørket”*

KOMMENTAR

Momentum er bare til for protesebrukere, sier noen. Det stemmer ikke. Momentum er til for amputerte og dysmelister, uavhengig av om man bruker protese eller ikke. Vi er også til for pårørende og alle som arbeider med rehabilitering av amputerte. At vårt navn er ”Momentum – foreningen for arm- og benprotesebbrukere” er først og fremst for å ha fokus på fremtid og muligheter fremfor en diagnose. Det er også utfordrende å klare å innlemme alle varianter i et navn uten at det skal bli for langt.

Momentum er til for alle; amputerte, dysmelister, pårørende og rehabpersonell

Men la det være sagt: Momentum er til for personer med medfødt mangel/misdannelse på armer og/eller bein og personer som har amputert arm og/eller bein, uavhengig av om de bruker protese eller ikke. For å markere dette er navnet på bladet endret til Livsglede – Bladet for amputerte/protesebbrukere.

For å kunne oppleve livsglede er ”spesialprotese” (grepsforbedringer/proteser som gjør det mulig å drive normale mosjons- og fritidsaktiviteter som svømming, sykling, roing, riding, skigåing og løping) essensielt for noen protesebrukere. Den såkalte ”26-årsregelen” innebærer at personer over fylte 26 år ikke kan få dekket spesialprotese.

Lik rett til spesialprotese for alle som har behov for det

Momentum stod i spissen for et utvalg som i 2002 fikk hevet aldersgrensen for trygde- refusjon av utgifter ved tilpasning av spesialprotese fra 18 til 26 år. Vi har siden arbeidet målrettet med å få fjernet aldersgrensen. Nylig har vi fått bred politisk gehør for å fjerne aldersgrensen og håper det kan bli vedtatt av Stortinget i løpet av høsten. Hurra!

**Momentum ønsker leserne
av Livsglede God Høst!**

INNHold:

Momentumprisen	s. 6-7	Pårørende	s. 17
Årsmøte Momentum Hordaland	s. 9	Momentum Sørs sommertur	s. 18
Mot alle odds	s. 11	Elefanten Motola har fått protese ..	s. 21
Livsglede kryssord	s. 12	Sommertreff i Gurvika	s. 23
Benproteser	s. 13-14	Kan jeg gjøre noe?	s. 25
De armløse i fokus	s. 14-17	Kontaktpersoner	s. 26-27
Ikke som en ekte hånd, men	s. 17		

Vil du støtte Momentum økonomisk?

I Norge er det i dag ca 5000 personer som mangler arm og/eller bein som følge av dysmeli, sykdom eller ulykke. Momentum arbeider for at hverdagen for deg som protesebruker og pårørende skal bli bedre. Kan du tenke deg å hjelpe oss med det ved å støtte arbeidet vårt økonomisk?

Vi er blant annet med på å:

- Finansiere forskning på amputasjons- og fantomsmerter, amputasjonskirurgi, gangtrening
- Inspirere til nytenkning og bidra til forbedring av proteser og ortopedisk teknisk service
- Besøke amputerte og pårørende på sykehus og rehabiliteringssenter (likemannstjenesten)
- Drive kursvirksomhet og opplæring av likemenn
- Arrangere temakvelder og weekend samlinger for amputerte og pårørende
- Utgi medlemsblad og informasjonsmateriell
- Drive lobbyvirksomhet overfor politikere og myndigheter innen relevante områder
- Vise utstillingen Livsglede for å spre livsglede og informasjon om livet som protesebruker.

Støttearbeidet mottar tilskudd fra det offentlige. Men tilskuddet strekker ikke til for å kunne utføre alle de viktige oppgavene. Bidrag i

form av en pengegave nå eller testament til fordel for Momentum er derfor en viktig inntektskilde for foreningen.

Ved å støtte vårt arbeid økonomisk hjelper du oss å hjelpe flere amputerte og pårørende.

Vi har laget et hefte med informasjon om dette som du kan få tilsendt ved å kontakte oss.

Ønsker du å støtte oss økonomisk og lurer på hvordan?

Kontakt Nils-Odd Tønnevold på telefon 9220 1626 eller e-post nils.odd.tonnevold@momentum.no.

Momentum er nå på listen over organisasjoner som en kan gi gave til og få fradrag på selvangivelsen. Forutsetningen for at en skal få slik fradragsrett er:

- Gaven må gis i form av ett pengebeløp til Momentum.

- Ved innbetaling må fullt personnummer oppgis (11 siffer) samt navn og adresse på giver.
- Samlet gave må være minst kr 500 i løpet av inntektsåret. For ektefeller gjelder beløpsgrensen for hver av dem.
- Maksimalt fradrag er kr 12.000 årlig og er da summen av gaver til alle organisasjoner vedkommende måtte støtte. Du kan selvsagt gi mer enn maks beløp, men får altså maks fradrag for kr. 12.000 på selvangivelsen.
- Det er ikke krav om medlemskap for å benytte seg av ordningen.

Dersom du ønsker å støtte Momentum og få skattefradrag for dette, så kan du sette inn penger på vårt kontonummer 9235.17.01406 og merke betalingen med gave samt ditt personnummer, navn og adresse.

På forhånd takk!

Harmony® e-pulse holder protesens din på plass!

Otto Bock®

QUALITY FOR LIFE

Vakuumteknikken i e-pulse-pumpen kombinert med en Polyuretanliner gir deg overlegen komfort.

Du justerer selv på en enkel måte hvor hardt protesens skal sitte ut i fra ditt eget aktivitetsnivå.

Otto Bock Scandinavia AB • Tlf. 23 14 26 00 • www.ottobock.se

Judith Flickinger smart shoppere | vårdgivare | författare | karriärkvinna | sosialt utåtriktad | amputerad

Alpha® Liner *Bekvämt skydd*

En Alpha Liner erbjuder mest komfort och skydd för personer som Judith som har en mängd tidskrav.

För många amputerade är Alpha Liner synonymt med komfort. Den mineraloljebaserade Alpha-gelen med E-vitamin ger utförlig stötdämpning för stumpen med större komfort och skydd från skav och nedbrytning. Alpha linern har slitsstarkt tyg på utsidan för att förlänga linerens livslängd och göra det enklare att ha proteser.

Olika modeller av Alpha liner:

Alpha Original • Alpha Spirit • Alpha MAX • Alpha AK • Alpha UE • Alpha P-POD™ • Alpha DESIGN®

REAL SOLUTIONS FOR REAL PEOPLE

FÖR MER INFORMATION RING OHIO WILLOW WOOD
+46 (0)18 34 92 91 WWW.OWWCO.SE

OHIO WILLOW WOOD®
free the body...free the spirit®

MOMENTUMPRISEN

- Momentumprisen deles ut for vedvarende, ekstraordinær innsats for amputerte.
- Momentum, foreningen for arm- og benprotesebrukere, ble etablert i 1996 og har i dag 700 medlemmer.

Ortopediingeniør Tom Erik Blomberg,
fysioterapeut Gyöngyver N. Molvær
og overlege Sigrun Solberg. Tre flotte
representanter for Ortopedisk avd.

Momentum-prisen:

- At du kan lage noe så fint!

Tekst: Tor Kristiansen

Foto: Gisle Breivik

Torill Omnø klikker sine nye føtter på plass. Hun kan ikke få fullrost teamet ved Ortopedisk Rehabilitering på Haukeland. I går fikk teamet pris for innsatsen.

- Mine første proteser fikk jeg i posten for 18 år siden. Jeg måtte klare meg selv og fikk ikke mye veiledning. Her får jeg nye som tilpasses og justeres akkurat slik jeg vil ha dem. Jeg er kjempefornøyd og dypt takknemlig, sier Torill Omnø.

Hun sitter på sengekanten og prøver sine nye proteser. Begge bena er amputert. Mirakelmann, kaller hun Tom Egil Blomberg i Atterås Ortopediteknikk, mannen som tilpasser de nye føttene.

SPRER LIVSGLEDE

- At du kan lage noe så fint! Jeg tror jeg må ha gullhår en viss plass, sier Torill Omnø. Hun bor i Sandnessjøen og kjenner det som lykken i livet å ha kommet til Ortopedisk Rehabilitering i Bergen. Først sa hjemkommunen nei til den lange reisen, men etter søknad og purring fikk hun endelig hjelp til å sikre seg nye proteser. De justeres og tilpasses etter alle kunstens regler.

- Ortopedisk Rehabilitering er best i landet på å hjelpe dem som har amputert en fot eller en arm. Her jobber noen ildsjeler som setter brukerne i sentrum. De kan også kunsten å spre livsglede og hjelpe dem som må amputeres til å se fremover, sier styreleder Nils-Odd Tønnevd i Momentum, interesseorganisasjonen for protesebrukere.

Faksimile Bergens Tidende, torsdag 11. juni.

„Jeg tror jeg må
ha gullhår en
viss plass

Torill Omnø

F.v Nils-Odd Tønnevd, overlege ved ortopedisk avdeling Sigrun Solberg og adm. dir. ved Haukeland Universitetssykehus Stener Kvinnsland.

Det var med stor glede han i går overrakte Momentumprisen 2009 til Ortopedisk

Rehabilitering. Prisen gikk også til Atterås Ortopediteknikk i Bergen. Tønnevd har gjennom årene sett hvordan disse to samarbeider til pasientenes beste.

Ortopedisk Rehabilitering holdt tidligere til i rommelige lokaler på Laksevåg og overtok for fire år siden halve tredje etasje ved Øyebygget. Trass i effektivisering har de ansatte tatt vare på kvaliteten. Pasientene følges med falketblikk og omsorg.

- Hver eneste dag legger vi vekt på å lytte til brukerne og sette dem i fokus. For å lykkes, prøver vi å gjøre hverandre gode. Det gleder meg derfor ekstra mye at vi som team har fått prisen, sier overlege Sigrun Solberg.

Det unike er ifølge henne samarbeidet mellom fysioterapeuter, ergoterapeuter, sykepleiere, hjelpepleiere, kontoransatte, sosionomer, legene og ortopediingeniører som lager protesene.

TRENING

- Samarbeid er også noe av det vi opplever som brukere. Vi blir tatt alvorlig; vi overlates ikke til oss selv, og vi får hjelp til å bygge en ny fremtid, sier Anne May Kahrs fra Karmøy.

Hun har amputert det ene benet ovenfor kneet og har også fått satt inn et nytt hofteledd i det benet hun har beholdt. Nå ligger hun på benken og trener sammen med fysioterapeut Michella Foster Andersen.

Nå er det trening, trening og trening som står på programmet. Hun holder låret i ro samtidig som hun sakte beveger den opererte foten.

- Uheldig for deg at ortopediingeniøren stakk akkurat av med den nye foten min, sier Anne May Kahrs til fotografen.

RHEO KNEE®
WALK YOUR WAY

ENKEL, SIKKER & TILPASSER SEG

Nye RHEO KNEE protesekneledd er pålitelig og sikkert. Protesen tilpaser seg automatisk til ditt gangmønster og slutter aldri å lære hvordan du går. Dermed kan det bidra til smidigere bevegelser og tilpasse seg til deg steg for steg og du trenger knapt å tenke på protesen din lengre.

Kontakt din ortopediingeniør eller Össur Nordic 2261 5770, www.ossur.com, for mer informasjon.

Life Without Limitations®

Gerry Mathiesen fikk overrakt blomster av Nils-Odd Tønnevold som takk for flott innsats.

Øverst: Det nye styret i Momentum Hordaland: F.v., Per Arvid Butz, Martin Flemsæter, Marit Nilsen, Gerry Mathiesen og Olav Sandvik (leder).

Nederst: Fra årsmøtet. Olav Sandvik leser Styrets beretning for 2008.

Mometum Hordaland: Årsmøte

Tekst/Foto: Gisle Breivik

Samme dag som utdelingen av til Ortopedisk avdeling på Haukeland Sykehus ble det arrangert årsmøte i Momentum Hordaland.

Møtet åpnet med at Olav Sandvik ønsket de fremmøtte velkommen. Til stede var 10 medlemmer av Momentum Hordaland samt Nils-Odd Tønnevold fra Momentum og Lillian Perret fra Momentum Nordland.

ÅRSBERETNINGEN FOR 2008

Olav gjorde rede for styrets årsberetning. Han fortalte at det hadde vært et "ok år". Dessverre hadde man ikke nådd målet om at alle brukere skulle få besøk av en likemann, så dette var noe det nye styret burde prioritere.

Styret hadde avholdt ett styremøte men det hadde vært flere telefonmøter mellom styremedlemmene. I alt hva styret hadde foretatt seg så hadde de prioritert lekmannsarbeidet. I dette arbeidet nådde man ut til potensielle medlemmer og det var i dette arbeidet man følte at man fikk mest igjen for innsatsen.

Styret hadde også avholdt et samarbeids-møte med Ortopedisk avdeling på Haukeland Sykehus. Her fikk man presentert organisasjonen Momentum og hva denne kunne tilby.

For medlemmenes del hadde styret fått arrangert 2 medlemsmøter, hvor det ene var årsmøte for 2008 og det andre var

julemøtet. Flere av de fremmøtte ga styret stor ros for julemøtet. Dette var noe som burde gjentas både til kommende jul, men det ble også kastet frem forslag om hvorfor man skulle begrense seg til jul, det kunne vel også arrangeres en sommersamling?! Olav sa at styret skulle notere seg dette og komme tilbake til det. Det ble for første gang lagt frem et formelt regnskap for årsmøtet. Bakgrunnen for dette var julearrangementet hvor man hadde søkt og mottatt støtte fra Momentum sentralt.

Momentum Hordaland hadde ikke hatt noen andre utgifter enn til julearrangementet, det hadde blitt tatt en deltakeravgift og man hadde gått med et lite overskudd for 2008.

De fremmøtte hadde ikke noen merknader til årsmeldingen eller regnskapet.

HANDLINGSPLAN

Handlingsplanen ble lagt frem i to deler. For det første ønsket styret å videreføre Likemannstjenesten som lå i Handlingsplanen for 2008. Spørsmålet var hvordan Likemannstjenesten kunne fordeles?

Det var flere amputerte i Hordaland man ikke hadde nådd frem til og dette måtte gjøres noe med! Det var enighet om at Momentum Hordaland fortsatt skulle stille med kontaktperson som Ortopedisk avdeling på Haukeland kunne benytte. I tillegg skulle man ta kontakt med utdanningsinstitusjoner innen helsevesenet og presentere Momentum for helsestudenter. Man kan ikke ta for gitt at alle

vet hva Momentum er og hva Momentum står for selv om man er helsestudent. Nils-Odd orienterte om hva forskjellige andre fylkeslag gjorde i Likemannsarbeidet. Han mente at Momentum Hordland gjorde et godt stykke arbeid. Det andre punktet i handlingsplanen gjaldt sosiale sammenkomster. Som nevnt under årsberetningen var julebordet en kjempesuksess. Folk kommer bare det er show og sirkus! Det var derfor stor enighet om at man måtte gjøre mer sammen.

VALG

Som siste punkt på årsmøteplanen sto valg av bytt styre. Nils-Odd ble bedt om å lede valget. Før han gjorde det tok han ordet og takket Gerry Mathiesen for den innsatsen som han hadde lagt ned. I tillegg til flotte ord fikk Gerry også overrakt en flott bukett med blomster fra Momentum.

Som leder stilte Olav Sandvik. Han ble valgt med akklamasjon. Sammen med Marit Nilsen og Gerry Mathisen ble han valgt for ett år mens Martin Flemsæter og Per Arvid Butz ble valgt for to år. Styret ønsket å konstituere seg selv etter årsmøtet, dette tok årsmøtet til orientering. Ved årsmøtets slutt ønsket Nils-Odd alle de fremmøtte en riktig god sommer. Olav takket for årsmøtet og ønsket alle vel hjem med håp om at alle ville få en god sommer.

Rabatt på hoteller

Som medlem av Momentum kan du ved å oppgi referansen FFO når du bestiller møte-/hotellrom spare penger.

Momentum er tilsluttet FFO (Funksjonshemmendes Fellesorganisasjon). Det byr på en rekke fordeler. FFO har nå reforhandlet sine avtaler med Scandic Hotels, Choice Hotels og Thon Hotels og har fortsatt oppnådd svært gunstige priser.

Hotellavtalene og rabatten gjelder alle typer møte/hotellrom du som tillitsvalgt i Momentum ønsker å bestille enten for et arrangement eller du som er Medlem i Momentum ønsker å bestille for deg og dine på privatreise.

Det er mulig å oppnå spesielt gode betingelser hvis du bestiller møter og rom tidlig og i perioder med lavt belegg.

Kontakt hotellkjedene eller det Scandic, Choice, Thon eller Radisson SAS Hotel du ønsker å benytte direkte for å bestille. Husk å oppgi avtalekoden (se under).

For mer informasjon kontakt Cato Lie i FFO på tlf 22 79 91 32 eller cato.lie@ffo.no

Scandic

Scandic hotels har avtalekode D000004481.

For bestilling kan du kontakte hotellet
du vil bruke direkte eller
www.scandichotels.no
eller tlf. 23 15 50 00.

CHOICE HOTELS SCANDINAVIA SM

Choice hotels har avtalekode CH14660.

For bestilling kan du kontakte hotellet
du vil bruke direkte eller
booking@choice.no
eller tlf. 22 34 42 00.

Thon hotels har avtalekode FFO.

For bestilling kan du kontakte hotellet
du vil bruke direkte eller
service@thonhotels.no
eller tlf. 23 08 02 00.

Radisson SAS
HOTEL NYDALEN

YOUR ROAD
COMPANION

1P110 HYDRAULIC KNEE

HYDEAL®

 **THUASNE
BEGAT**

Thuasne Bégat AB
Box 92050
SE-120 06 Stockholm
Tel: +46-8-618 74 50
Fax: +46-8-640 83 17
E-mail: info@begat.se
www.begat.se

Gokartfører Einar Lie (25) lar seg ikke bremse av en amputert høyrefot.

Mot alle odds

Tekst: Geir-Å. Kristiansen

Foto: Grethe Nygaard

Gokart: 20. mars 2006: Einar Lie er på vei til byen. Han har vært på fest med kompisene sine. Han tar en avstikker opp på et tak.

Han faller gjennom taket. Han lander på høyrebeinet. Kneet knuser.

I sju timer ligger han på sykehuset. En revnet blodåre gjør at leggen fylles med blod. Han blir sendt av gårde til Haukeland i helikopter.

8. april 2006: To dager før han fyller 22 år er det ingen vei utenom amputasjon.

Satser for fullt

Før ulykken var han en gokartfører av internasjonalt format. Han hadde fått en verdifull sponsoravtale som fabrikk-kjører for First Kart.

Han skulle pakke og reise til Italia. EM-runder på asfalten ventet ham.

Men det var før han måtte amputere høyrebeinet.

Da Haugesunds Avis snakket med ham i desember i 2006, var han usikker på motorplanene.

- Jeg tror ikke jeg kommer til å satse mer på gokart, sa Lie.

Nå gir han imidlertid bønn gass.

- Jeg hadde andre prioriteringer da. Jeg ville komme meg på beina igjen, sier han.

NORGES BESTE

Han begynte så vidt å kjøre igjen i fjor. Men i år har han satset for fullt igjen. Nå leder han både vestlandsmesterskapet og norgescupen.

For to uker siden vant han også NM – for femte gang i karrieren.

- Jeg ble litt overrasket. Målet mitt har

vært å vinne NM igjen, men det har likevel gått fort, sier han.

Men etter sesongen er det slutt.

- Det er greit å gi meg mens jeg er på topp, sier Lie, som likevel ikke utelukker at han ombestemmer seg.

SAVNER Å JOGGE

Det han savner mest etter ulykken, er å jogge. Men han har slått seg til ro med at han har en amputert fot.

- Jeg føler meg så normal som jeg kan bli. Jeg tenker ikke så mye på at jeg mangler en fot, sier Lie, som innrømmer at han har hatt tunge dager.

- Jeg legger ikke skylden på noen for det som hendte. Det var mest min egen dumhet, sier han.

Ulykken kommer han aldri til å glemme.

- Men jeg prøver å ikke tenke på det.

nummer 3 - 2009

Momentum ønsker alle
lesere av **"Livsglede"**
god **høst!**

[illegible]

- Trykker man mer ett sted, blir trykket mindre et annet sted, fastslår han.

DER SKOEN TRYKKER

Et godt samarbeid mellom bruker og fagperson er viktig, understreker Truelsen, fordi det jo er brukeren som vet så å si hvor skoen trykker, mens det er fagmannen som vet hvordan plagen best kan reduseres.

- Ortopediingeniøren kjenner jo ikke hvordan det er oppe i hylsen, kommenterer han.

Truelsen gir ingen grunn til å tro at en benprotesebruker kan regne med å få utlevert en maksimalt god protese etter ett besøk på verkstedet.

- Det blir litt prøving og feiling. Det er sjelden protesen passer perfekt første gang, det skjer kanskje én av hundre ganger.

Truelsen kan fortelle om pasienter som i mangel av innsikt kommer til ham og sier at vedkommende har vondt her eller der og spør ham om han ikke simpelt hen kan gjøre sånn eller sånn med hylsen for å få bort det vonde.

"KAN DERE IKKE BARE..."

- For all del, jeg synes det er hyggelig å jobbe med pasienter som har ideer selv, men så er det noen som har vel mange ideer, av typen "kan dere ikke bare gjøre sånn eller sånn..."

Truelsen kan fortelle mye om benstumper og proteser, eksempelvis at væskeinnholdet i en benstump endrer seg i løpet dagen slik at stumpen endrer form, og slik at brukeren eventuelt må kompensere for dette ved bruk av sokk på benstumpen.

Dialog mellom bruker og fagperson, dette er sentralt i Truelsen budskap.

- Jeg mener iallfall det er viktig med en god dialog, sier han.

De armløse i fokus

Det er flere benamputerte enn armamputerte i Momentum, foreningen for protesebrukere. Men under medlemssamlingen i Momentum Øst i sommer var de armløse i fokus – takket være programposten der en avansert elektrisk drevet hånd ble presentert.

Tekst: Flemming Dahl

Foto: Hans H. Reinertsen

Livsglede benyttet anledningen til å få en rask prat med noen av Momentums armløse:

**RUNE SØSTUEN
(50)
ELVERUM**

20 år er gått siden Søstuen, tømmerer som han var og forble, fikk venstre hånd inn i en maskinfres og ble amputert like over handleddet.

- Det har ikke vært noen problemer i det hele tatt, sier han om det å leve med amputasjonen.

Uttalelsen viser at han ser stort på det. For saken er at Søstuen, som etter utføring og rehabilitering og handelsskole begynte å jobbe som tømmerer igjen, sluttet

i jobben sent i 2007. Han ble sykmeldt, så uføretrygdet.

- Jeg slet ut den andre armen, den såkalt friske. Du får jo større belastning på de lemmene du har igjen, forklarer han.

Søstuen bruker en myoelektrisk protese. Som arbeidsredskap, understreker han, for han tar den ofte av.

Om han lar seg besnære av den avanserte hånden som ble fremvist under medlemssamlingen?

- Nei, det gjør jeg ikke, for å være helt ærlig, sier Søstuen, og forklarer at han ikke tror den vil være solid nok for den type aktiviteter han helst driver med, inklusive vedhugging.

Søstuen forteller at han i årenes løp har hatt mye trøbbel med sine proteser.

- Det er et problem at de ikke holder over tid, sier han, og poengterer at han har tatt opp dette med sine forbindelser i proteseverdenen, at han har gitt dem et

budskap om at de bør satse på fremstilling av mer solide proteser.

JAN EGIL ENGEBAKKEN
(55)
SOLØR

I februar i år ble Engebakken, arbeidende teknisk sjef og mekaniker ved et impregneringsverk, utsatt for en arbeidsulykke som kostet ham den venstre underarmen.

Nå, i skrivende stund, er han aktivt sykemeldt og jobber litt, forteller Engebakken, som viser til at han har fått god støtte på jobben og regner med at han kan arbeide mer etter hvert, kanskje på fulltid.

- Men med litt andre arbeidsoppgaver enn jeg har hatt, sier han.

Engebakken har nettopp fått tilsendt det han kaller "en mekanisk sak, med wire", men han ser det kan bli aktuelt med en annen form for kunstig arm og hånd

når han har gått seg til i sin forandrede tilværelse.

- Klart det var interessant, den så ordentlig fin ut, sier han om den avanserte hånden som ble presentert under medlemssamlingen i juni.

Han understreker at han satte stor pris på likemannsstøtten han fikk etter amputasjonen.

HÅKON GEBHARDT
(55)
TROMSØ

En arbeidsulykke i år 2000 om bord i garnbåten der han reiste som styrmann er forklaringen på at Gebhardt siden da har manglet hånden og halvdelen av underarmen på venstre side.

Livet etterpå?

- Jeg skal ikke klage sånn sett, men jeg fikk jo ikke lov til å reise som

Vertskap for Momentum Østs medlemssamling lørdag 6. juni var OCH ortopedi AS' Oslo-avdeling, for anledningen representert ved (f. v.) ortopedtekniker Jan Risnes (en av vinnerne av Momentumprisen 2009), klinikkleder Lise Nybo, adm. direktør Thomas Skorstad, ortopediingeniør Mads Truelsen og ortopeditekniker Bjørn Zachariassen. Etter et innledende likemannskurs, bød selve medlemssamlingen, regissert av regionsleder Sven-Erik Blidberg, på presentasjon av protesehylser (ved Mads Truelsen, se egen artikkel), presentasjon av myoelektrisk hånd (ved Alfimed AS, se egen artikkel), orientering om likemannsarbeid for pårørende, samt - i tråd med tradisjonene - mat og drikke og hyggelig samvær.

mannskap på båt lenger, de tok fra meg papirene, sier Gebhardt, som forklarer at denne form for arbeidsforbud har med sikkerhetsbestemmelser å gjøre.

Gebhardt er uføretrygdet, men sier at han gjerne skulle vært i arbeid på sjøen igjen.

- Hadde jeg fått lov, hadde jeg reist ut igjen.

Gebhardt bruker en elektromyoprotese. Han stiller seg tvilende til om den avanserte hånden som ble presentert under medlemssamlingen er noe for ham. Han mener den kan være litt svak for hans del, men at den nok kunne være grei til skrivebordsarbeid og annet lettere bruk.

- Jeg skal vente og se, sier han og gjør et poeng av at konkurrerende hender kan komme i markedet i overskuelig fremtid, slik at én avansert hånd kan måles mot en annen.

INGER ANITA PEDERSEN
(42)
ÅMOT

Hun var bare to år gammel da hun hjemme på kjøkke-

net stakk høyrehånden i en kjøttkvern, med den følge at underarmen ble amputert nær midtveis ned fra albuen, forteller Pedersen.

Dermed har hun vokst opp som armamputert, og det har ifølge henne selv gått greit, bortsett fra at hun særlig det siste året har slitt med overbelastningsskader i den andre armen.

Pedersen, som er lærer ved videregående skole, bruker en myoelektrisk krok. Etter å ha sett den avanserte hånden under medlemssamlingen, sier hun:

- Dette er den første virkelighetstro hånden jeg har funnet interessant. Nå begynner funksjon å følge form, de jeg har sett tidligere har ikke vært funksjonelle.

Likevel er det ikke snakk om løp-og-kjøp for Pedersens vedkommende, understreker hun, for hun vil se an utviklingen. Og hvis hun en dag velger seg ut en avansert hånd, vil den for henne trolig kun tjene som et supplement, tror hun.

- Jeg vil nok ha krok i tillegg, en krok er jo mye sterkere.

OLAF BERNT HANSEN
(67)
FJELLHAMAR

Siden en høyspentulykke i jobbsammenheng i 1977 har Hansen, som den gang var lokomotivfører, klart seg uten venstre underarm, også uten høyre ben fra undersiden av kneet.

- Jeg skulle utføre en reparasjon på et lokomotiv i Halden, forteller han om bakgrunnen for ulykken.

Om livet etter ulykken:

- Det gikk bedre enn ventet, for å si det på det viset, sier Hansen.

Han og kona drev den gang med huspåbygging, de hadde tre mindrearige barn, Hansen mente det var best å selge

huset og flytte i leilighet, kona ville noe annet, de ble boende.

Hansen så for seg at det var slutt på å arbeide, en kollega ivret for at han skulle fortsette, og så – etter 13 måneders sykemelding – kom Hansen i arbeid igjen, ikke som lokfører, riktignok, men som reparatør, for senere å gå over i operativ kontortjeneste.

Han arbeider - ved driftsoperativt senter på Oslo S og med NSB BA som arbeidsgiver - med styring av lokaltrafikk. Han viser til sin alder og sier:

- Nå jobber jeg på overtid, så å si. Jeg regner med å jobbe et år til.

Hansen har en elektrisk krok, også en mekanisk krok med wiretrekk. Disse bruker han som verktøy, for det meste bruker han ingen av dem. Han sier at han definitivt ikke tente på den nye, avanserte hånden som ble fremvist under medlemssamlingen.

- Jeg lot meg imponere av teknikken, men forsto at den ville ha et begrenset bruksområde for meg.

PETTER J. BUSCH
(39)
OSLO

En sannsynlig årsak til at han ble rammet av en blodinfeksjon i år 2000, med amputasjon i høyre albueledd et par uker senere, er ifølge Busch noe såpass banalt som at han fikk en uhumskhet i et av småårene han

pådro seg under et oppussingsarbeid. Han våknet opp med nummen arm, kom seg til legevakten, ble i hui og hast sendt til sykehus...

- De tok armen for å redde livet mitt, sier han.

Livet etter amputasjonen har fungert helt fint, ifølge Busch.

- Jeg begynte å jobbe fem måneder etterpå og har hatt full stilling etter det i IT-bransjen.

Der er han blant dem som har engelsk stillingsbetegnelse, han er senior system guard.

Den nye, avanserte hånden, noe for ham?

- Ja, veldig aktuelt, svarer Busch, som nå bærer en myoelektronisk protese og mener at den nye hånden kan gjøre det enklere for ham å utføre presisjonsoperasjoner, så som det å skru i en skrue og det å spise et bløtkokt egg.

Seks armløse med hver sin historie, f.v.: Rune Søstuen, Jan Egil Engebakken, Håkon Gebhardt, Inger Anita Pedersen, Olaf Bernt Hansen, Petter J. Busch.

Ikke som en ekte hånd, men et skritt nærmere

Sett nøkkelen i låsen, vri om, lukk opp døren... Enkelt og greit, ikke sant? Jo da, vil mange med minst én ekte hånd i behold si.

Og folk som markedsfører en avansert myoelektrisk hånd som de siste par årene har funnet veien ut i flere lands markeder, sier at operasjonen lar seg gjennomføre enkelt og greit også med denne hånden.

- Verdens mest avanserte kommersielt tilgjengelige protesehånd, sier Geir Finnerud og viser frem et produkt som høster internasjonal oppmerksomhet.

VERDENS BESTE...

Finnerud er daglig leder i Alfimed AS, som importerer komponenter, inkludert den her aktuelle protesehånden, og selger dem til ortopeditekniske verksteder.

Verdens beste, verdens største, verdens mest avanserte... betegnelser av denne typen blir i ofte misbrukt i mange sammenhenger. Men hånden Finnerud viser frem – den er produsert av den Skottland-baserte virksomheten Touch Bionics – har høstet såpass med internasjonal oppmerksomhet, dels ved å vinne priser, at det ikke er lett for ikke-fagfolk å påstå at Finnerud tar munnen for full.

I Norge er den batteridrevne hånden i skrivende stund tatt i bruk av fem personer, ifølge Finnerud. Han poengterer at både tommelen, som er roterbar, og hver av de øvrige fire fingrene på hånden har egen motor og eget gir, slik at de styres individuelt av brukeren, og at nettopp dette gjør den spesiell.

ØVELSE GJØR MESTER

Ved å være forbundet med elektroder plassert på huden på en gjenværende del av den amputertes arm, og ved at elektrodene fanger opp impulser fra

Geir Finnerud, daglig leder i Alfimed AS, informerte om den nye hånden under medlemssamlingen i Momentum Øst i sommer. Hans far, Terje Finnerud, er medarbeider i virksomheten.

muskler i armen, styres fingrenes bevegelser.

- Det må en øvelsesprosess til for å bli kjent med den, og ikke alle ønsker å gå inn i en slik prosess, sier Finnerud.

Han mener imidlertid at prosessen for å tilvenne seg denne hånden ikke er vanskeligere enn dem som må til for å tilvenne seg andre kunstige hender.

Finnerud, som selv er benamputert, sier at en hånd som denne koster rundt 100 000 kroner levert fra ham og at sluttprisen når brukeren mottar den avhenger av hvor mye et ortopediverksted utfører av tilpasningsarbeid.

Hans kommentarer til uttalelser fra armamputerte om at den avanserte hånden ikke kan brukes til alt, at den synes for skjør til grovarbeid?

- Denne hånden er ikke laget for fysisk arbeid, den er laget for alminnelig dagligdags bruk.

Og, ja, Finnerud har, som mange armamputerte, kjennskap til at en annen avansert kunstig hånd, fra en konkurrerende leverandør, ventelig vil komme i markedet i løpet av overskuelig fremtid.

Pårørende

Når familiens liv påvirkes både følelsesmessig, praktisk og sosialt.

Det å være nær og samtidig på sidelinjen er en utfordring og mangfoldig oppgave. For de fleste er dette en ny og skremmende situasjon. Det er behov for oppfølging og informasjon, et behov pårørende ikke har hatt forventninger til.

PÅRØRENDE- IKKE BARE FAMILIE.

Tradisjonelt har pårørende vært betraktet som familie til den som har amputerte. Først og fremst ektefelle, mor, far og barn. Men det kan være at vedkommende har nær knytting til personer utenfor familien. Det er viktig at den som er amputert, definerer selv hvem som er den nærmeste pårørende.

ENDRINGER I HVERDAGEN.

Selv om den som er amputert krever mye tid, må verdagspliktene ivaretas. Endrin-

ger på det praktiske plan, rollene og belastningen på deg blir større og mye kan virke skremmende.

Kanskje du aldri har sett en arm eller benprotese?

Hvilken forventning har du til det offentlige?

Hvem forstår deg, oppi alt dette, der hverdagen er snudd på hodet.

Dette prøver vi i Momentum å stå sammen om.

Sammen blir vi sterke og det at noen kan forstå og lytte, er viktig.

Fredag den 3.juli, reiste jeg til Landaasen rehabiliteringsenter, etter at jeg fikk en forespørsel fra fysioterapeut Ariana Balsam.

Jeg skulle ha et møte med pårørende dagen etter.

Dette så jeg som en stor utfordring og jeg gledet meg til å møte dem. Det var fem som møtte opp.

”Det er bedre å tenne et lys, enn å forbanne mørket!

Jeg presenterte meg og fortalte kort om Momentum og meg selv og om taushetsløftet. Vi fikk en åpen og god dialog, samt viktigheten ved det å få noen tanker på plass.

På forhånd hadde jeg laget noen punkter med tanke på gruppearbeid, men de ble ikke brukt. Samtalen gikk av seg selv.

Som nasjonalpårørende kontakt har jeg fått en ny henvendelse fra Landaasen, det vil bli i september måned.

Sender ved noen bilder. Her er navnene på personene. (Ha spurt dem om tillatelse ved bruk i bladet, helt greit)

Pårørende er f.v.: Morten Holm, Randi Evang, Randi Granheim, møteleder Tine Folvik Hagen, foran på huk sitter Siv Solli og Eli Holshaug.

Momentum Sørs sommertur

Vi hadde den årlige turen i juni, og i år som i fjor var vi i Helleviga i Søgne. Oppmøtet var middels bra og været var helt upåklagelig, sånn som det pleier å være her på Sørlandet.

Vi grilltet og koste oss ved sjøen hele dagen, og barna som var med lekte, fisket og badet i det fine været. På ettermiddagen "tryllet" Bjørg (Nodeland) frem en nybakt eplekake som vi hadde til kaffen.

Setter stor pris på disse samlingene, da vi får god mulighet til å bli bedre kjent og

ikke minst for å utveksle gode tips og erfaringer både som protesebrukere og som pårørende.

En stor takk til Bjørg og Magne Nodeland som organiserer og stiller i stand disse treffene!

Ønsker alle i Momentum en fin høst, og gleder oss til neste Momentum-weekend.

*Vivian og Ivar
Momentum Sør*

erimed

College Park AccentTM

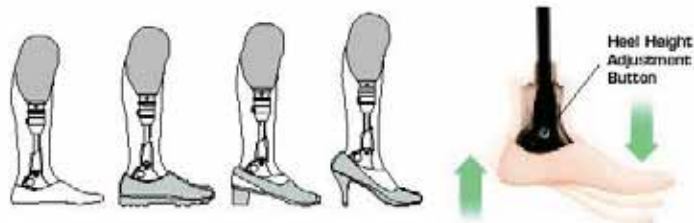

Accent, ett knappetrykk mellom høyhelt og barfot. Sandaltåen og et genialt fleksibelt ankelkonsept tar opp bevegelsen i ankelen.

For mer informasjon ring Steinar Knutsen tel.91686272

Function

Adjustable Heel Height with 2 inch (51 mm) range

www.erimed.se

PLiÉ är ett av de snabbaste microprocessorstyrda knäna på marknaden. Det ger dig en trygg, säker och energisnål gång i din vardag.

Vid frågor, kontakta din ortopedingenjör eller • Centri AB +46 8 505 332 00 • www.centri.se

Vedvarende sterke smerter i amputasjonsstumpen (ben)?

Mange pasienter som har amputert et ben opplever sterke vedvarende smerter i amputasjonsstumpen i mange måneder eller år etter operasjonen.

Til denne pasientgruppen finnes det i dag svært få legemidler med dokumentert effekt og få bivirkninger.

(Mange pasienter opplever også smertene som så ubehagelige at man unngår å bruke protese, og dette vil indirekte kunne påvirke livskvaliteten.)

Det pågår nå en klinisk studie der et nytt legemiddel skal prøves ut for behandling av denne type smerte. Det nye legemidlet skal smøres på den smertefulle stumpen to ganger daglig. Studien innebærer i alt 4 legebeseøk med varighet på ca. 1 time og vil i alt strekke seg over 13 uker.

Studien vurderes av Statens Legemiddelverk og Regional komite for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk, Sør-Øst-Norge (REK Sør-Øst). Gjennomføring av studien avhenger av godkjenning fra ovennevnte instanser.

Dersom du har amputert et ben (lårben-, kne- eller leggamputasjon) for mer enn 6 måneder siden, har vedvarende moderate til sterke smerter i stumpen selv om proteser sitter/fungerer godt, og du er over 18 år, kan du kontakte ditt nærmeste studiesenter (se kontaktliste til høyre) for å få mer informasjon om prosjektet og eventuell deltakelse.

Sentrene er åpen for deg alle hverdager:

Spesialsykehuset for Rehabilitering

Stavern

Tlf.: 33 13 40 00 (kl 9-14)

Medi3 Innlandet

Hamar

Tlf.: 62 52 05 60 (kl 9-14)

Medi3

Ålesund

Tlf.: 70 11 70 00 (kl 8-21)

Medi3

Sjølyst Medisinske

Senter Oslo

Tlf.: 23 08 43 00 (kl 9-16)

Motola (48) har fått protese

Elefanten Motola mistet et bein da hun tråkket på en landmine for ti år siden. Nå har hun tatt sine første steg med en ny protese.

48-åringen ruslet søndag rundt i ti minutter med protesen. Triumferende rev hun opp en snabelfull med jord og blåste den i lufta.

Faximile fra Aftenposten.no

- Det har gått veldig bra, hun har spasert rundt to ganger, sier Soraida Salwala, generalsekretær i organisasjonen Friends of the Asian Elephant.

- Hun har ikke lagt hele sin vekt på protesen ennå, men det går bra med henne.

Motola fikk det venstre forbeinet

ødelagt da hun tråkket på en landmine i Thailand i 1999. Etter ulykken ble det ødelagte beinet amputert.

Da beinet ble amputert, fikk Motola nok

bedøvelse til å slå ut 70 mennesker. Det sikret henne en plass i Guinness' rekordbok.

(© NTB)

Arm- og benproteser • Ortoser for ankel, kne, ben og arm
Korsetter • Fotsenger • Spesialfottøy • Ortopedisk sydd fottøy

Vi er der for protesebrukerne!

Sophies Minde Ortopedi AS har lang erfaring og høy kompetanse både med arm- og benproteser.

Så vel tradisjonelle metoder og materialer, som moderne teknologi og komponenter benyttes for å skreddersy den beste løsningen til den enkelte bruker. Vi har lang erfaring i bruk av CAD/CAM-teknologi med det siste av scannere og egen fresemaskin på stedet for rask levering. Datastyrte kneledd som C-leg har vi levert og tilpasset siden disse ble introdusert i Norge. Våre medarbeidere oppdaterer seg jevnlig innenfor den teknologiske utviklingen på vårt fagområde.

For oss er det viktig å fokusere på mulighetene fremfor begrensningene.

Sophies Minde Ortopedi AS

Besøksadresse: Trondheimsvn. 235, bygg nr. 79 • 0514 Oslo

Postadresse: Postboks 493, Økern • 0512 Oslo • Tlf: 22 04 53 60

E-post: post@sophiesminde.no • www.sophiesminde.no

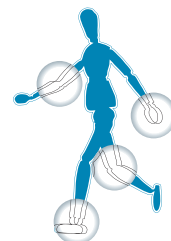
Optimal livskvalitet

– uansett situasjon, gammel eller ung. OrtoCare verkstedene arbeider for å optimalisere din livskvalitet i din hverdag.

OrtoCare består av syv COP-sertifiserte ortopediverksteder i Norge. Dette gir deg trygghet for at du får kvalitativt gode hjelpemidler og blir ivaretatt på beste måte i våre ulike verksteder. OrtoCarekjeden har fokus på god kvalitet, høy kundeservice og effektiv drift som skaper positiv effekt for kundene, verkstedene og NAV.

OrtoCare står for stor faglig kompetanse og har følgende grunnpilarer:

- COP - Code of Practice er et internasjonalt kvalitetssystem som sikrer best mulige tjenester til våre kunder/brukere.
- Profesjonell veiledning og leveranse av hjelpemidler av høy kvalitet til deg som kunde.
- God informasjon og kontakt med rekvirenter og helsepersonell i Helseforetakene.
- Videreføring av tillit, åpenhet i positiv og ærlig kommunikasjon med NAV.
- Yte god og menneskelig service. Kundene tas hånd om på en omsorgsfull måte.
- Det sørges for presis og hurtig levering og oppfølging.

ORTOCARE®
www.ortocare.no

Sammen for bedre kvalitet og service

Bergen: Atterås Ortopediteknikk AS – 55 27 11 00
Bodø: OrtoCare Nordland – Nordland Ortopediske Verksted AS – 75 50 74 20
Drammen: Buskerud Teknisk Ortopedi AS – 32 80 93 93
Barnetekniske AS – 32 82 30 18

Hamar: Norsk Teknisk Ortopedi AS – 62 57 44 44
Kristiansand: Ortopediservice AS – 38 14 45 80
Sandefjord: Teknomed AS – 33 45 45 33
Stavanger: Ortopediservice AS – 51 53 81 30

Kjeden OrtoCare skal gjennom sitt samarbeid til enhver tid ha fokus på å bedre kvaliteten på ortopediske hjelpemidler og bedre livskvaliteten for våre kunder.

Sommertreff i Gurvika

Søndag 7. juni inviterte Momentum Vestfold alle medlemmer i Buskerud, Telemark og vestfold til sommertreff på Gurvika feriested, Nevlunghavn.

Gurvika Stiftelsen er feriested for funksjonshemmede. En perle i vannkanten mot syd med egen strand, plen, svømmebasseng, ferieleiligheter og hytter.

Vi hadde leid Vaffelstua og var ikke avhengig av godt vær. Til tross for strålende sol i Gurvika kom det mange kraftige regnbyger i innlandet og mange

medlemmer droppet derfor turen til Gurvika.

Men vi som var der, fikk en strålende dag med grilling, kaffekos og gode samtaler. Vi spilte Petanque og Jan Henrik Nymoen som også er leder av Åsgårdstrand Petanque klubb, lærte oss spilllets hemmeligheter. Sjøen var ikke varmere enn snau 13 grader så vi benyttet i stedet det oppvarmede innendørs saltvannsbassenget for å få oss en dukkert.

Sommertreff i Gurvika er balsam for sjelen. Vi blir bedre kjente med hverandre, får utvekslet erfaringer og kommer med gode råd. Sommertreffet vil vi i Vestfold

F.v. Jan Henrik Nymoen, Hanna Møller-Hansen, Hans Emil Møller-Hansen, Berit Ax, Erik Halvorsen, Erik Ax. Vaffelstua til høyre i bakgrunnen.

skal bli en årlig aktivitet i begynnelsen av juni. Så skriv dere bak øret at i juni 2010 er det på ny sommertreff i Gurvika. Alle Momentumere uansett region er velkommen.

Fri utfoldelse er vår spesialitet

Kunnskap om brukerens behov er nødvendig for å finne den beste løsningen.

Vi har i en årrekke spesialisert oss på armproteser. Det er vi alene om i Norden. Fordi vi tar kunnskap og fornyelse på alvor, har vi muligheten til å være først med nyvinningene og kan tilby den beste løsningen for hver enkelt.

I samarbeid med ORTOCARE®

Norsk Teknisk Ortopedi AS Vikaveien 17 - P.b. 10 - 2312 Ottestad - Tlf: 62 57 44 44 - nto@ortonor.no - www.ortonor.no

Hovedkontor, Møllendalsveien 8
Poliklinikk Betanien
Poliklinikk Fylkessykehuset Stord
Poliklinikk på gamleheimen i Odda
Avd. Ålesund, Moaveien 11
Mobil 97 17 96 37

150 ÅR
1859-2009

Vestlandets ledende ortopediske verksted

Vi har alt innen ortopediske hjelpemidler:

Proteser/ortoser for ben og armer
Ortopedisk fottøy/oppbygg/fotsenger
Spesialkorsetter – Innleggsåler
Kompresjonsstrømper – Brokkinde m.m.

Ta kontakt!

Møllendalsveien 8, 5009 Bergen – Telefon 55 20 64 60 – www.drevelin.no – drevelin@drevelin.no

POLIKLINIKK

Spesialister i
Ortopedisk kirurgi
tar imot pasienter
på instituttet
hver uke.

Tilbudet omfatter
polikliniske under-
søkelser med
diagnostisering og
nødvendig oppfølging.

Ortopedisk Service

Servicen omfatter vurdering, måltaging,
tilpassing og kontroll av ortopediske hjelpe-
midler som fotsenger, løpsinnlegg, såler,
sko, proteser, støtteskiner, korsetter mm.

Timebestilling: Tlf 32 83 04 15

 **Drammen
Ortopediske
Institutt a.s**

OFF. GODKJENT — MEDLEM AV NOF

Rosenkrantzgt. 17, 3018 Drammen
Tlf: 32 83 04 15 www.doi.no

Å være et
helt menneske,
er å føle seg
som et.

- proteser
- ortoser
- korsetter
- fotsenger og innlegg
- ortopedisk fottøy
- barnehjelpemidler
- sits

OCH ortopedi AS
www.och.no

Oslo & Akershus
23 28 82 00

Østfold
69 30 17 70

Telemark
35 56 15 50

Oppland
61 24 73 30

Møre & Romsdal
70 10 06 70

TOV AS

Trøndelag Ortopediske Verksted AS
St. Olavs Hospital, 7006 TRONDHEIM

Ditt behov - vår utfordring

Les mer om vår virksomhet på
www.tov.no

SERVICE MED ORTOPEDISKE OG TEKNISKE HJELPEMIDLER

Produkter

- Ben- og armproteser
- Ben- og armortoser; støtteskiner
- Korsetter
- Ortopediske spesialsko
- Innleggsåler og fotsenger
- Varmehjelpemidler for kuldeintoleranse
- Kompresjonshjelpemidler for brannskadet hud
- Sitteskall

Tjenester

- Vurdering av behov
- Måltaging og avstøpning
- Produksjon
- Trening og opplæring
- Justeringer og reparasjoner
- Etterkontroll og oppfølging
- Forskning og utvikling

Kan jeg gjøre noe?

**Husker du alle de spørsmålene du hadde?
Alle de utfordringene du trodde var uoverkommelige? Hvor kan jeg få ordnet
med det ene og det andre? Følelsen av å være den eneste
som har det akkurat slik.**

Slik behøver det ikke å være. Hadde alle hatt en likemann kunne hverdagen ha blitt litt lettere. Å møte noen som har opplevd det samme kan bety enormt mye. Det handler ikke så mye om hva du gjør, men at du er der og kan møte personen med respekt og åpenhet. Det er ikke Supermann med stor S vi er ute etter. Vi er ute etter vanlige mennesker som vil utgjøre en forskjell. Din sivilstand eller sosiale stand er uviktig. Det vi stiller som krav er at du er over 20 år, har bearbeidet din egen amputasjon og har tilstrekkelig avstand til eventuelle egne kriser.

KAN JEG GI NOE TILBAKE?

Som likemann får du full opplæring og du jobber noen timer i måneden. Vi gir deg selvfølgelig oppfølging underveis. Likemannsjobben er ulønnet, men det betyr ikke at du ikke sitter igjen med noe. De tilbakemeldingene vi får i fra våre likemenn er at de føler at de vokser og utvikler seg som menneske av de utfordringene de møter.

DU KAN GJØRE NOE

Kontakt Momentum og fortell oss hva du kan tenke deg å bidra med.
Enten per telefon 4000 4360 eller info@momentum.nu På forhånd takk!

Momentum landet rundt

Vi er til for deg og dine. Ta kontakt!

REGIONER OG REGIONSLEDERE:

Momentum Nord

Fredrik Johansen
fredrik.johansen@momentum.nu
41 67 78 36

Momentum Midt-Norge

Arnfinn Hellan
arnfinn.hellan@etac.nu
91 24 62 02

Momentum Innlandet

Tor Dalsheim
tor.dalsheim@momentum.nu
97 79 37 14

Momentum Vestlandet

Olav Sandvik
olav.sandvik@momentum.nu
99 70 18 43

Momentum Sørlandet

Björg Nodeland
bjorg.nodeland@momentum.nu
95 84 52 09

Momentum Sør-Øst

Hans Emil Møller-Hansen
hans.emil.moller-hansen@momentum.nu
90 18 38 10

Momentum Øst

Sven-Erik Blidberg
sven.rik.blidberg@momentum.nu
98 28 33 55

LOKALE KONTAKTPERSONER:

Oslo og Akershus:

SVEN-ERIK BLIDBERG
sven.erik.blidberg@momentum.nu
T: 98 28 33 55

Hordaland:

GERRY MATHIESEN
gerry.mathiesen@momentum.nu
T: 55 31 44 50, 90 66 63 74

Østfold:

ARNE FREDRIKSEN
arne.fredriksen@momentum.nu
T: 69 27 51 39

Sogn og Fjordane:

GUNNAR SKAHJEM
gunnar.skahjem@momentum.nu
T: 91 37 49 94

Hedmark:

RUNE SØSTUEN
rune.sostuen@momentum.nu
T: 47 02 10 94, 62 42 53 58

Møre og Romsdal:

RONNY STRANDBØ
ronny.strandbo@momentum.nu
T: 90 79 92 78 (arb)

Oppland:

TOR DALSHHEIM
tor.dal@frisurf.no
T: 97 79 37 14

Sør-Trøndelag:

ARNFINN HELLAN
T: 91 24 62 02

Buskerud:

HELGE BORGEVAD
helge.borgevad@momentum.nu
T: 90 70 55 45

Nord-Trøndelag:

KÅRE MÆHLEN
kare.mahlen@momentum.nu
T: 74 80 25 36, 95 82 64 91

Vestfold:

PAUL HAGEN
paul.hagen@momentum.nu
T: 98 28 33 58

Nordland:

PER MEBY (Bodø/Salten)
per.meby@momentum.nu
T: 75 58 01 35, 93 41 33 88

Telemark:

BJØRN D. THORSEN
bjorn.thorsen@gda.no
T: 93 03 30 06

JAN-HENRY SØBERG

(Vesterålen/Lofoten)
janhenry.soberg@momentum.nu
T: 91 32 65 70

Vest-Agder og Aust-Agder:

BJØRG NODELAND
bjorg.nodeland@momentum.nu
T: 38 15 70 03, 95 84 52 09

FREDRIK JOHANSEN

(Ofoten/Sør-Troms)
fredrik.johansen@momentum.nu
T: 41 67 78 36

Rogaland:

MONA HØVIK
mona.hovik@momentum.nu
T: 99 03 05 07

Troms:
HÅKON GEBHARDT (Nord-Troms)
hakon.gebhardt@momentum.nu
T: 77 65 00 69, 41 64 03 50

Finnmark:
JILL HELEN NILSEN
jillhelen.nilsen@momentum.nu
T: 91 39 57 95

Sportskontakt:
KJARTAN HAUGEN
kjartan.haugen@momentum.nu
T: 90 57 86 15

Barn- og foreldrekontakt:
ARNFINN HELLAN
arnfinn.hellan@etac.nu
T: 91 24 62 02

Pårørendekontakter:
Oslo og Akershus:
TURID SLETTEN
tusle@hotmail.com
T: 99246712

Hedmark og Oppland:
LIV KARIN SØSTUEN
liv.karin.sostuen@momentum.nu
T: 47 02 10 94

Vestfold, Buskerud og Telemark:
TINE HAGEN
tine.hagen@momentum.nu
T: 92 49 71 97

Hordaland:
MARIT HAVRE NILSSEN
marit.havre.nilsen@momentum.nu
T: 92 03 06 16, 55 34 37 37

Sogn og Fjordane:
SIGRUN LEIRPOLL
sigrun.leirpoll@momentum.nu
T: 49 10 56 13

Sør-Trøndelag
MAGNE ÅSLØKK
magne.aslok@momentum.nu
T: 99 46 48 26, 72 49 66 07

Nord-Trøndelag:
KARI MÆHLEN
kari.mahlen@momentum.nu
T: 74 80 25 36

Østfold:
LAJLA FREDRIKSEN
lajla.fredriksen@momentum.nu
T: 45 23 00 69

Nordland, Troms og Finnmark:
BENTE GEBHARDT
bente.gebhardt@momentum.nu
T: 41 64 03 50

Rogaland:
ERLA EINARSDOTTIR
erla.einarsdottir@momentum.nu
T: 90 79 25 09

MOMENTUM

Hovedstyret i Momentum

Nils-Odd Tønnevoll
Styreleder
nils.odd.tonnevoll@momentum.nu
T: 92 20 16 26

Geir Bornkessel
Nestleder
geir.bornkessel@momentum.nu
T: 98 28 33 56

Elin Holen
Prosjektkoordinator
elin.holen@momentum.nu
T: 98 28 33 57, 99 01 66 92

Rune Søstuen
Styremedlem
rune.sostuen@momentum.nu
T: 47 02 10 94, 62 42 53 58

Paul Hagen
Nasjonal likemannskoordinator,
paul.hagen@momentum.nu
T: 98 28 33 58

Lillian Perret
Styremedlem/leder region Nord
lillian.perret@momentum.nu
T: 91 76 11 81

Tine Hagen
pårørendekontakt
tine.hagen@momentum.nu
T: 92 49 71 97

Sten Sørsum
Varamedlem
sten.sorum@momentum.nu
T: 93 00 10 27

Sven-Erik Blidberg
Varamedlem
sven.erik.blidberg@momentum.nu
T: 98 28 33 55, 41 76 97 33

Flex-Foot® Assure – komfort & sikkerhet

Flex-Foot® Assure er perfekt for deg som først og fremst beveger deg i nærmiljøet, dvs. går til butikken, er i hagen eller holder på med enkle aktiviteter hjemme.

Flex-Foot® Assure er konstruert for å gi deg en naturlig og skånsom gange med god komfort og stabilitet. Alt for å redusere belastningen på kroppen og gi deg en så komfortabel og sikker gange som mulig, slik at du klarer det du helst vil.

Flex-Foot® Assure

Kontakt din ortopediingeniør eller Össur Nordic 2261 5770, www.ossur.com, for mer informasjon.

Össur er et internasjonalt firma på det ortopediske markedet. Vi legger en stor del av omsetningen på forskning og utvikling og har for tiden 211 registrerte patenter.

Vår misjon er å utvikle og lage løsninger innenfor ortopedi som forbedrer menneskers liv. "Life Without Limitations" er vårt motto og ledstjerne.

Life Without Limitations®